

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolvasó szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KROHOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

A Bocskay szobor leleplezése.

Országos ünnep Bőszörményben.

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 3.

Néhány évtizeddel megkésve szobrot emelt tegnapelőtt Bocskay hajdunépe nagy Bocskay Istvánnak. Lelkes, hazafias ünnepség volt ez, telve lélekkel, szívvvel, mert ott ünnepelt a kormány, az országgyűlés, a törvényhatóságok és a hajduk.

Most már ott emelkedik a hatalmas protestáns fejedelem ércalakja az egykori hajdu székely, Bőszörmény piacán, vajha az ünnepségen elhangzott fogadalmak ne csupán a levegőnek szánvák, hanem hiven követnénk minden protestáns és minden hajdu eszményképét Bocskay Istvánt.

Az ünnepségek részletes lefolyásáról a következőkben számolunk be:

A fogadtatás.

Már reggel fél hét órákor ragyogó diszbe öltözött a debreczeni nagy pályaudvar. A szombaton Debreczenbe érkezett törvényhatóságok képviselői egymásután érkeztek festői díszmagyarban.

Képviselve voltak: Zemplén, Abauj-Torna, Heves, Szabolcs, Szatmár, Jász-Nagykun-Szolnok, Maramaros, Bereg és Hajdúvármegyék, Budapest székesfőváros Szatmárnémeti, Baja, Nagyvárad, Temesvár városok.

A kormány és az országgyűlés képviselői még az éjszaka folyamán megérkeztek, de az időt a hálókocsokban töltötték.

Hét óra 35 perckor indult el a debreczeni állomástól az első különvonat, a mely a törvényhatóságok képviselőit vitte és 8 órákor rohogott be a zászlókkal, magyar és bősörményi cimerekkal feldíszített bősörményi állomásra. Itt a berobogó vonatot hangos zeneszó fogadta, majd Kovács Gyula üdvözölte néhány szíves szóval a vendégeket.

Alig ért véget a fogadás, mikor be rohogott a második különvonat. Zúgó éljenzés támadt, mikor a különkocsi ajtajában megjelent Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, Justh Gyula kíséretében, mögöttük Meskó László, Mezőssy Béla államtitkárok, Thaly Kálmán Barabás Béla, Kun Árpád, Hellebronth Géza, Világhy Gyula, Szász József, Markos Gyula, gróf Zichy Miklós, Benedek János, báró Wesselényi Ferenc, Kovács Ernő, Papp Elek, Németh Imre, Irsay Jó-

zsef, Justh János országgyűlési képviselők.

Kovács Gyula alispán üdvözölte szíves szavakkal a minisztert és a képviselőket, melyet Justh Gyula köszönt meg, majd Darányi mondott néhány szívből jövő mondatot. Szavait így végezte:

— Vajha az ünnep úgy folyna le, hogy a nagy fejedelem emlékéhez mindenképpen méltó legyen.

A miniszteri különvonatot Uhlarik Béla üzletvezető vezette.

Az istentisztelet.

Beláthatatlan hosszú kocsisorban vonult be a városba a vendégsereg, a városháza előtt Somossy Béla polgármester üdvözölte a város nevében. Innen a vendégek a Bocskay-téri templomba vonultak, hol az első padsorokban foglaltak helyet a kormány, az országgyűlés képviselői, az egyház előkelőségei közül Antal Gábor ref. püspök, Zsilinszky Mihály főgondnok, volt államtitkár, Kiss József, Thury Etele, Pap Imre, Dávidházy Sándor, gróf Dégenfeld József stb. Ott láttuk még Hajdúvármegye és Debreczen notabilitásait. A templomban előbb elénekelték a XXVII. zsoltár 1 versét, majd a helyi énekkar adott elő kiváló precizitással egy éneket. Erre Geduly Henrik ág. ev. lelkész lépett az emelvényre s emelkedett áhitatos hangú imádságot mondott.

Az ünnepi beszédet Dicsőfi József ev. ref. lelkész tartotta. Beszédjének textusa a Jelenések könyvének egy része volt. Főbb eszméit a következőkben közöljük.

— Eljött Bocskay István. Ő volt az Angyal, lelki szabadító, égi követ, egyike ama embereknek, akik a kellő időben jönnek és kielégítik a várakozást. Bocskay korában kiközltek az idő kerékűgéséből . . . itt megkapó színekkel festi a szomorú viszonyokat, nem nyomorúság volt ez, de maga a pokol. Majd így folytatja.

S ha megpillantom ma ez ünnepen Bocskaynak a három évszavadon át sugárzó fényes alakját, álmélkodással vallom, hogy Bocskay égi követ volt.

Mi volt Bocskay nagy hatalmának oka? Igaz hazafisága tette nagygyá, hatalmassá. Sokan elavult erkölcsnek tekintik ma az igaz hazaszeretetet, de hatalom volt az a múltban és az lesz a jövőben. Igaz hazaszeretet volt a Bocskayé, mert szerette fáját, népét, szerette nyelvét. Egészében szerette népét, szegényt úgy mint a gazdagot, mert tudta, hogy a meg támadt hazát csak az egybeolvadt nemzet mentheti meg. Szerette népét öntudatosan és hiven, bölcsességgel, igaz államférfihoz méltó előrelátással, mert Bocskay nem volt forradalmár, hiszen erkölcsi jogosultsága van minden háborúnak, mely a nemzet jogos érdekét akarja kikövetelni az

erőszak ellen. Bocskayt is a nemzetnek jogaiban való többszörös megtámadtatása készítette az ellenállásra.

Nem harcolt ő csak az üdvözítő válásért, a sokszor megsértett törvényekért és a szabadságért Bizonyosága ennek, hogy nem fogadja el a neki felajánlott koronát, mert nem a maga királyságáért harcolt — ugymond — de a nemzet jogaiért. Nemeslelkűségét ellenfele is elismeri. Az egész nemzetet átölelő szeretet a legnagyobb hatalom, ezért volt olyan nagy a Bocskay hatalma. Nagy eredmények nincsenek nagy erények nélkül, az új Magyarországot nem lehetett olosz áron megalapítani. Jajj annak a népnek, mely égi követeit, a sötétségben világító lámpásokat nem érti meg.

Hatalmassá tette Bocskayt buzgó valóságossága. Lobogóján ott ragyogott:

„Isten velünk, ki ellenünk.“

De leginkább tanubizonyossága ennek végrendelete következő része: Vallom Atya, Fiu, Szentleket, a teljes Szentháromságot, vallom minden bűneim bocsánatát és olyan erős a hitem, hogy ha a világ minden bűneit én követtem volna el, akkor is megbocsát nekem az Ur. Szent ünnep, nagy ünnep, ilyen eleven hitre taníts bennünket. Bocskay meghittén szeretete a ref. papokat és tőlük meghunyászkodást sohasem követelt. Szabadságot követelt minden vallásnak, de érezte, hogy a református vallásnak nemzeti missziója van a magyar történelemben.

A Bocskay pályafutása diadalmas volt. Első sugarai ott villantak fel, mikor a kőbőrű hajdunépeknek hadát magához ragadja és velük megalkottja a szent ügy hadseregét. Szinte hallom, amint egy hűvös, komor őszi alkonyon maga elé hivatja a vára alatt elvonuló hajduk marcona kapitányait s hadnagyait s a vállás és hazaszeretet hangján nem nyomorult zsoldot ígér nekik, de szabad földet, szabad hazát, szabad Istenimádsást — s a meglágyult szívű hajduk melléje állanak. Azóta teljesen magyarrá lettek és ma a hat hajdúvárosban több százezer fnyi hajdu ünnepli velünk a nagy fejedelmet.

Beszédét így végezte.

— Mi protestánsok — ugymond — ott voltunk a Rákóczy temetésén és boldoggá tesz az a tudat, hogy ma néhányan a katolikusok közül megjelentek.

(Törvényhatósági közgyűlés.)

Az istentisztelet után a meghívottak a városháza dísztermébe vonultak, ahol Wessprémy Zoltán főispán lelkes hangú beszédben üdvözölte a megjelenteket és megnyitotta Hajdúvármegye törv. közgyűlését, utána Kovács Gyula alispán emelkedett szólásra és nagy történelmi tanulmányt tanusító, tetszéssel fogadott beszédben indokolta Bocskay emlékét törvénybe

A Bilkei és Radovánovics cég

csődttömégéhez leltározott összes áruk, u. m. festmények, szent képek, tájképek, történelmi képek, keretek stb. Nyugoti utca 38. szám alatt rendkívül olcsó árban elárusíttatnak. — Az árusítás május 16-tól naponta d. e. 9—12 és d. u. 2—4 óráig folyik.

iktató határozati javaslatát, amelyet egyhangulag elfogadtak.

Innen a Bocskay térre vonultak, a hol lezajlott a

(leleplezés.)

Hatalmas tribünök emelkedtek a téren, középen állott kék, fehér tulipánokkal behintett lepellel bevonva a szobor. Tíz ezrekre menő tömeg hallgatta végig a szebbnél szebb, lelkesült hangú beszédeket.

Weszprémi főispán üdvözölte a megjelenteket és megnyitotta az ünnepségeket, erre az egyesült Hajduböszörményi hajdunánási, hajduszoboszlói dalárdák énekelték el feltűnő precizitással gr. Zichy Géza „Bocskay”ról irt dalát.

Az ünnepi beszédet dr. Balthazár Dezső tartotta. Gyönyörű szép szívhöz szóló tartalmas fennkölt beszédét nagy lelkesedéssel hallgatta végig az egybegyűlt közönség, szavait sokszor szakította félbe a lelkes hajduság éljenzése. Beszéde közben lehullott a lepel a szoborról s álmélkodással nézte mindenki a monumentális művet.

A szobor Holló Barnabás kiváló szobrász művészi alkotása. Bocskay kezében a bécsi békekötés pecsétés pergemenyével, előtte megsebzett hajduvitéis, amint tépett, cserkoszoru zászlaját meghajtja Bocskay előtt.

Felemelő látvány volt, amint a jelképet tett követte. A szoboszlóiak tépett, Bocskay korabeli zászlójukat meghajtották a nagy fejedelem ércalakja előtt.

Balthazár után Benedek János, a böszörményiek szeretett képviselője lépett az emelvényre és elszavalta „Bocskay szobra előtt” c. tartalmas hazafias gondolatokban gazdag ódáját, a melyet számtalanszor szakított félbe a tetszés zúgó vihára.

Kovács Gyula alispán, akinek az előkészítés és a leleplezés fáradságos munkájában az oroszlanrész jutott. hazafias szeretettől áthatott beszédben, mint a szoborbizottság elnöke átadta a szobrot, — a mire Somossy Béla polgármester válaszolt végezvén, hogy a böszörményiek mindig méltók lesznek Bocskay nagy eszméihez.

Erre a dalárdák előadták a „Hymnuszt” amit az egész közönség levett kálappal, felállva énekelt velük.

Következett a koszorúk lehelyezése. Az első két koszorút Justh Gyula a képviselőház és Laszkary Gyula főrendiházi tag a főrendiház nevében helyezték le. Darányi Ignác tette le a kormány koszoruját ígérvén, hogy a magyar minisztérium utolsó lehetéig kitart a függetlenség eszméi mellett.

Koszorút helyeztek még a szoborra: Zemplén vm. letette Dókus Gyula, Abauj-Torna vm., Heves vm., Szabolcs vm., Szatmár vm., Jásznagykunszolnok vm., Debreczen sz. kir. város, Szatmárnémeti sz. kir. város, Máramaros vm., Bereg vm., Protestáns Irodalmi Társulat, Baja sz. kir. város, Hajdu vm., Hajdu vm. tisztikara, Debreczeni ev. ref. egyház, Debreczeni ev. ref. főiskola, Csokonai-kör, Nagyváradi sz. kir. város, Sárospataki főiskola, Hajdunánási ev. ref. egyház, Temesvár sz. kir. város, Heves nagykunsági ev. ref. egyházmegye, Budapesti ref. főiskola, Országos Ifjúsági Kossuth szövetség, Pittsbourgi ev. ref. egyház (Amerikából) Alsó-szabolcs hajduvidéki ev. ref. egyházmegye, Pápai ref. főiskola, Bethlen Gábor-kör, H.-hadházi ref. egyház, H.-Böszörmény, H.-Szoboszló, H.-Nánás, H.-Dorog, H.-Vámospécs, H.-Téglás városok, Ref. tanítók országos egyesülete, H.-Böszörményi izr. hitközség, Budapest székes főváros, Püspökladány. A súlyos be-

tegen fekvő Rákosi Viktor hajduképviselő koszoruját Kovács Gyula tette le.

Befejeződvén a leleplezés, a tömeg csendben széteszlott.

A bankett.

A városháza udvarán hatalmas deszkasátorok alatt gyűlt össze az előkelő ünneplő közönség. Mintegy nyolcszázra lehet tenni a megjelentek számát, azonban alig hordták széjjel a levest, rettenetes zápor támadt, amely a hevegyészet sátrak közt is utat tört magának, úgy hogy a megjelentek a vihar ellen védekezendők, a városháza folyosóra menekültek. Elmaradtak a felköszöntők, de az ünneplők nagyrésze a kormány képviselőjének és a képviselőknek d. u. 4 órakor történt elutazása után még sokáig együtt maradt és számos kedves, derűs jelenet színhelye volt a komoly városháza, a melyek mind azt hirdették, hogy mulat a vármegye.

— Justh János dr. főispánsága.

Az utóbbi időben a debreczeni lapokban szokszor volt szó Justh János dr. főispánságáról. Mint most megbízható helyről értesülünk, Justh János sem főispánságot, sem más állami hivatalt nem vállal. A kinevezéséhez fűzött kombinációk e szerint esznek.

— A helyzet súlyosabb lett.

A képviselőház folyosóján akik összegyűltek, a kormánynak még súlyosabb helyzetéről tudnak. Nemcsak az alkotmánybiztosítók ügye nem akar dűlőre jutni, hanem a kiegyezés ügye sem. Wekerle miniszterelnök csaknem öt órán át tárgyalt Beck báró miniszterelnökkel s az eredmény, hogy a két álláspont között még csak közzeledés sem történt. Beck báró elutazott, magával vivén azt a kérdést, hogy tulajdonképpen minek is jött Budapestre. Az osztrák miniszterelnök helyzete az új választáson súlyosbodott. Az a többségi párt, amelyre támaszkodni vél, zord ellenesége Magyarországnak s nem adja a hosszú lejáraton alul. Általános a folyosón az a vélemény, hogy a koronázási ünnepély után a kormányválság teljesen akuttá lesz s tán nyomon követi más erőteljesebb válság is.

A 33-ik szakaszt megszavazták.

A cselédtörvény tárgyalása.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 3.

A felvonult agráriusok nagy csapata ma végre megszavazta a 33-ik szakaszt is Návay módosításával, ezzel a cselédtörvény sorsa eldőlt. A Ház mai üléséről a következő tudósítás számol be. Az ülésen Justh Gyula elnökölt.

A jubileumi javaslatok.

Hoitsy Pál előadó: Röviden eseteli az 1867. esztendő történetét s vázolja azt a nagy fordulatot, melyet ez az ország sorsában jelent. A király belátta, hogy a nemzetet csak alkotmányosan lehet kormányozni. A most lefolyó jubileum azért is nevezetes, mert arra nyújt kilátást, hogy a király tényleg alkotmányosan akar uralkodni. A kormány nem zajos ünnepekkel, hanem maradandó kulturális intézményekkel akarja a forduló ünnepet megülni. A javaslatot elfogadásra ajánlja:

Hodza Milán: Abban a reményben, hogy a jövőben olyan kormány fogja intézni az ország ügyeit, mely elsősorban az általános választói jog alapján kíván kormányozni, a javaslatot elfogadja.

A Ház általánosságban és részleteiben is elfogadja a javaslatot.

Apróbb javaslatok:

Hoitsy Pál: A kormány a többi külföldi államok mintájára nagyobb aranypénzeket akar veretni. A mi aranypénzünk igen kicsi s azért a kormány szakkoronásokat veret, melyek súlyban és értékben ötszörösei lesznek a mostani husz-koronásoknak. Tervbe vették még a forintok bevonását s több ötkoronás veretését. Kéri a javaslat elfogadását.

A javaslatot általánosságban és részleteiben megszavazták.

Hoitsy Pál; Ismerteti az érem- és pénzrendszerre vonatkozó szerződést kiegészítő újabb pótszerződésről szóló törvényjavaslatot

A javaslatot általánosságban és részleteiben is megszavazták.

Az elnök: Indítványozza, hogy a király jubileuma alkalmából a Ház fejezze ki szerencsekívánatait és hódolatát s június 8-án ne tartson ülést. (Helyeslés.)

A cselédtörvény.

A 33-ik szakasznál

Gróf Somsich Tihamér az eredeti szöveget fogadja el. Návay indítványát veszedelmesnek tartja.

Kovács Ernő: Nem helyesli Návay álláspontját. Legjobb tartaná, ha békéltetőbizottságokat szerveznének. A földmívelési bizottság javaslatát fogadja el.

Mérey Lajos: Elfogadná Návay módosítását, ha Mezőssy értelmezése bele kerülne a törvényszövegbe. Így azonban ezt lehetetlenségnek tartja. Návay beszéde többet ártott, mint a legvadabb szocialista izgatás.

Bródy Ernő: Irányi Dániel is ezt mondta!

Farkasházy Zsigmond: Igazi negyvennyolcas beszéd volt! (Zajos felkiáltások: Éljen Návay!)

Mérey Lajos: A cseléd azért jön hozzá szolgálni, mert ez isten rendelése s s nem tudja másképen kényerét keresni. (Zajos derűltetés. Közbekiáltások; Ez aztán a negyvennyolcas beszéd!)

Nagy György: A cseléd csak az izomerejét adta oda, de a becsületét nem! Kecskeméthy Ferenc: Az ilyen beszéd szégyene a függetlenségi pártnak.

Az elnök jelenti, hogy 20 képviselő névszerinti szavazást kért. (Helyeslés.)

Thaly Ferenc: kéri a névsor felolvasását.

Az elnök: Szavazás előtt az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után.

Megkezdődik a P. betűvel a szavazás, feszült érdeklődés közben. Az első szavazat Pallavicini György a Návay indítványa mellett esett. Wekerle Sándor volt az első miniszter, aki szavazott és szintén Návay módosítását szavazta meg. Bozóky Árpád, mikor felhívták kijelentette, hogy nem szavaz. Az elnök figyelmeztette, hogy az nem lehet, amire kiment a teremből.

Návay indítványa mellett szavazott 74, ellene 51. Eszerint Návay indítványát 23 szavazattöbbséggel elfogadták. A néppárt korifeusai, közöttük Rakovszky István, a folyosón lebzseltek és nem mertek szavazni. Gotthard Sándor, a szombathegyi keresztényszocialista képviselő az indítvány ellen szavazott. Justh elnök nem akart hinni a fülének és külön megkérdezte Gotthardtól, hogy jól hallott-e, Gotthard ragaszkodott szavazatához, ami annyit jelent, hogy az állítólagos szocialista ur amellet volt, hogy a földes ur botozhassa a cselédeit.

A világ legjobb aratógépei

az eredeti amerikai

„Johnston” gépek

Bächer-Melichár és Johnston gépgyárak képviselője.

kévektől, marokkrakó aratógépek, fűkaszálók, szénaforgatók, szénagyűjtők. Eredeti Melichár féle páros sorú Unicum Drill szabadalmazott kikötőkészülékkel (láncz helyelt) eredeti Bächer aczélekék eltérhetetlen lejjekkel. Kizárólagos raktár Debreczenben

Ráhmer Sándornál

Piac-u. 26. (nagyfőzsde) és Piac-u. 43

— Aratópép tartalékrészek bőven és állandóan raktáron!

Sóvágó bünei.

Két napi tárgyalás.

Ítélet csütörtökön lesz.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 3.

Vasárnap és hétfőn is folytatta az esküdtbíróóság Sóvágó János rablóbandája bűnyüvének tárgyalásait. A két napon át tett tanuvallomások mindenben fedték a vizsgálat során beigazolt tényeket. A tárgyalás még vagy négy napig el fog tartani. Ítélet csütörtökön lesz.

A részletes tudósítás a következő:

Vasárnap délelőtt rövid ideig tartott a főtárgyalás. Néhány tanut hallgattak ki, a kiknek vallomása ismét terhelő adatot szolgáltatott a bíróság birtokába.

Első tanu Glaser Béla volt hosszupályii csendőrmester volt, a kihez Erdei Sándor elvált felesége a leleplező levelet intézte.

Glaser Béla a nyomozás folytatásáról és annak részleteiről számolt be a bíróságnak.

Utánna Kende Ernőt hallgatták ki folytatólagosan, a kinek újbóli kihallgatását több vallomástétel ellentétei tették szükségessé. Kende Ernő az újbóli kihallgatáson ismét fenntartotta vallomását.

Majd néhány más tanu kihallgatásával a főtárgyalás véget ért.

Virág Bálint kihallgatása.

A hétfőn a főtárgyalás Virág Bálint kihallgatásával kezdődött, a kit eddig lábujj alá gátolt abban, hogy a főtárgyaláson megjelenjen.

Elnök:

— Hány rabló volt a házában?

— Hárman voltak.

— Hol aludt?

— A ház előtt.

— Hány órákor ébredt fel a zajra?

— Egy óra körül.

— Mit szóltak magának a rablók?

— Egyik odajött hozzám, megfogott és azt mondotta, hogy ha egy szót szólok agyon lö.

— Később mi történt?

— A rablók közt volt egy kis ember, aki sorra kezdte kinyitogatni a szekrényeket. Egy helyen félliter pálinkát is találtak, a mit a rablók jóízűen elfogyasztottak.

— Nagyon meg volt ijedve?

— Eleinte nem. Később azonban mikor kijelentette a rablók egyike, hogy megöl, rémitően megijedtem.

— Mikor betértek a rablók, mit szóltak?

— Azt mondták, hogy pénzt adjak, mert máskülönbben a halálfia vagyok.

— Ezenkívül mit mondtak?

— Betértükkor vándor embereknek adták ki magukat és erőszakosan pénzt követeltek.

— Hogy voltak öltözve a rablók?

— Kifordított ruhákba. Arcuk be volt feketítve.

— Milyen idősnek néztek ki a rablók?

— 50 év körüliek lehettek.

A rablókat felismeri.

— Felismeri a tetteseket?

— Igen. (Erdei, Sóvágó és Gáspár feláll.)

— Ezek voltak? Kérdezte az elnök.

— Alakra nézve mind a három megfelel a rablóknak.

— Az ügyészségen az elébe állított hét fogoly közül kit ismert fel?

— Egyet sem.

Erdei állott fel ezután, a ki észrevételeit tette meg a vallomásra.

— Nem igaz — mondotta Erdei — hogy erőszakot alkalmaztunk. Az arcunk is feketére volt festve.

Egy esküdt a tanuhoz.

— Cigányosan nem beszéltek.

— Beszéltek. Egy folyton kiabálta: pizst pizst.

Védők indítványai.

Kardos védő indítványozta ezután, hogy a rablásért 8 évi fegyházra ítéljék Fányi Lajost elővezessék a főtárgyalásra. Az indítványának a törvénytörvények helyt adott.

Ballai Kálmán indítványozta, hogy az összes vádlottakat vezessék a főtárgyaló terembe abból a célból, hogy Roka Gábor és Borsos Ödön szemtanuk felismerik e közülök a tetteseket. Az indítványának szintén helyt adott a törvénytörvények.

Ezután a felvezetett Fányi mellé állították Sóvágó Jánost és így kérdezte meg az elnök Virág Bálintot, hogy melyik lehetett jelen a rablásban. Virág Bálint azonban határozott feleletet nem adott.

Désy Gyula ügyész jelentett be ez után több tanut, a kinek kihallgatását a bizonyítékok kiegészítése érdekében találja szükségesnek.

A védők és a vádlott szintén hozzájárultak az indítványhoz.

Mátyusné mint tanu.

Mátyusné előadta, hogy egy izben kinnt járt Siteri nőtestvérénél, aki a legnagyobb titoktartás ígérete mellett megmondta neki, hogy a bátyja Sóvágóval és Nyirivel követték el a hosszupályii rablást.

— Hogy mondta el ezt magának az asszony?

— Kissé ittas volt.

Elnök Siterihez:

— Elmondta utána nővérének, hogy Hosszupályiban volt.

— Nem mondhattam, mert ott se voltam.

Sóvágó és Siteri Hosszupályiban.

Mátyusné után Dank Bélát hallgatták ki, a ki együtt lakott Erdeivel, a hosszupályii uradalomban.

Elnök:

— Beszéltek Sóvágóval?

— Igen. Azt mondotta, hogy földet akar venni, máskülönbben pedig üzenetet hozott Erdeinek.

— Tud arról, hogy Erdei részt vett a hosszupályii rablásban?

— Erdei nem vett részt, Bizonyítja ezt az is, hogy a csendőrök az emlékezetes éjjelen elmentek a lakására és ott-hon találták.

Elnök Sóvágóhoz:

— Beszéltek maga a tanuval?

— Beszéltem. De benne nem voltam Erdei lakásában. Kihallgatták ez után Papp Imre erdővédét, aki azonos vallomást tett Dank Béla vallomásával.

Más tanuk.

Majd Kun Gábor hallgatták ki. Vallomása teljesen egyező volt a Dank Béla és Papp Imre vallomásával. Sóvágót és Siterit ő is látta kint járni Erdeinél.

Jószai Imre volt a következő tanu, a ki jelenleg büntetését a debreczeni fogházban tölti, Jószai Imre egy izben találkozott Hosszupályiban Sóvágóval, a ki tőle Erdei Sándor után tudakozódott. Vallomásának többi része lényegtelen volt.

Aki látta Sóvágót Hosszupályiban.

Békés Imre hosszupályii éjjeli őr előadja, hogy a pályii rablást megelőzőleg Sóvágót és Siterit látta Hosszupályiban betérni a faluba.

— Hogyan jöttek ők, vonaton vagy gyalog?

— Gyalog az országutól tértek be a faluba. Nagyon gyanus volt neki különösen az a félszemű ember. Félte, hogy az állomáson levő buzarakományt megdézsmálják.

— Mit szól erre Sóvágó?

— Nem jártam ott, tehát nem szólhatok semmit. Békés Imre vallomására esküt tett.

Ezzel a délelőtti főtárgyalás véget ért.

Levél váltás a fogházban.

Kocsis Imre kihallgatásával kezdődött Kevéssel ezután, hogy a rablóbandát ártalmatlanná tették, bekerült a fogházba Kocsis, hogy 12 napi büntetését ott eltöltse.

Egy alkalommal Kocsis Imre Erdei Sándor másodemeleti cellája előtt ment el. Erdei egész nap cellája szellőztető nyílásán leselkedett, hogy valaki hozzon neki ceruzát és papírt. Erdei megszólította és könyörteljes hangon kérte, hogy ceruzát és papírt hozzon neki.

Kocsis Imre megígért mindent Erdeinek. Egyenesen szaladt Szepessy fogházfelügyelőhöz, akinek elmondotta Erdei kívánságát. A fogház felügyelő nem hiúsította meg Erdei tervét, sőt előmozdította, hogy az írott levelek elcsúszása után nagy bizonyítékot adjon a bíróság kezébe. Így sikerült is az összes leveleket elcsúszni, a melyet Erdei irt Sóvágónak, Mátyusnának és Siterinek. a melyben kitartó tagadásra akarta felszólítani társait. A levelek azonban rendeltetési helyeikre nem jutottak el. Valamennyi a fogházfelügyelő kezébe jutott, aki viszont azokat a vizsgálóbíróságnak szolgáltatta be.

Mielőtt Kocsis Imret kihallgatta volna az elnök, felolvasta az elnök a levelek tartalmát. A felolvasás után felmutatta a leveleket az elnök Erdeinek, aki beismerte, hogy az összes leveleket ő írta.

Kocsis Imrét hallgatták ki ezután, a ki részletesen elmondotta, hogy hogyan akarta Erdei a leveleket rendeltetési helyére juttatni.

Kardos védő a tanuhoz!

— Igért neked Erdei! pénzt a dolog keresztülvitelért?

— Nem ígért, nem is kaptam!

Letagadom még az Istent is.

Szintén ebben az ügyben hallgatták ki Szepessy Károly fogházfelügyelő csaknem azonos vallomást tett Kocsis Imrével.

Vallomása csak részben tér el. A fogházfelügyelő ugyanis erősen emlékeztetve véste azt az üzenetet, a mit Erdei küldött Sóvágónak. Az üzenet a következő volt.

— Ne ismerj be semmit. Tagadd le a csillagot az égről.

Erre Sóvágó visszaizente;

— Letagadom még az Istent is.

Elnök Erdeihez:

— Így volt ez Erdei?

— Igen így volt.

— Így volt ez Sóvágó?

— Nem igaz. Soha ilyet nem üzentem. Nekem egy izben izent Erdei, hogy valamit vigasztalót Matyusnának, a ki egész nap folyton sir.

Sóvágó:

— Kocsis Imre különös kedvezményben részesült és ezért vall így.

Elnök: Kocsis Imréhez.

— Igaz ez?

— Nem igaz. Sóvágó állítását Szepessy fogház felügyelő is megerősölte.

— Elnök Nyirihez;

— Üzent maga valamit Kocsis Imrével?

— Igen. Hazáizentem feleségemnek.

Legszebb, legtartósabb Eglasine padlómaáz a legolcsóbb árban
Kapható a Festék-király kizárólagos festék kereskedésében, Debreczen, Hatvan-u. 5. 1-ső üzlethelyiség. Kérem a címre figyelni!

A bűnügyekről azonban nem volt szó közöttünk.

Elnök Erdeihez.

— Gáspárnak irt levelet?

Igen. (A levél szintén a bíróság kezében van).

Ennek a levélnek a tartalma a következő;

Kedves Gazsi;

En írom e sorokat, barátom Erdei. Kérlek mond a vizsgálóbíró előtt, hogy az a nő (Mátyus Andrásné) a ki ránk vallott, bolond asszony, nincs ép elméje. Kérd hogy törvényszékiileg vizsgálják meg.

Ezt a levelet Erdei Gáspárnak szeptember 7-én akarta elküldeni.

Kihallgatták ezután Balogh János böszörményi volt rendőrt ki lényegtelen vallomást tett.

Sóvágó atyafisága.

A következő tanu Nagy Imre, Sóvágó sógora volt, akit Sóvágó kívánt kihallgattatni, hogy alibijét fogja igazolni sógora.

Nagy Imre azonban élt főrvényadta jogával és vallomást nem tett.

Kihallgatták utána Sóvágó testvérét Nagy Imrénét, a ki nem tagadta meg a vallomás tételt.

— Sűrűn ellenőrizték testvérét a csendőrök?

— Igen. Minden nap megnézték, hogy otthon van-e?

— A méliuszteri rablógylkosságot megelőzőleg sűrűbben ellenőrizték?

— Csakugy, mint máskor.

— Tudja azt, hogy a büdzentmihályi és hosszupályai rablásokkor hol tartózkodott?

— Nem tudom.

Te állat — te marha.

Kinos jelenet következett ezután. Sóvágó kérdőre vonta testvérét — hogy miért nem mondja meg az igazat, amely igazolná alibijét.

Nagy Imrénét:

— Nem tudom megmondani. Én nem tudom, hol tartózkodott János bátyám.

— Te állat, te marha. mond meg az igazat. (Elnök Sóvágót az illetlen ki fejezéseért rendre utasította.)

A kinos jelenet lecsillapulta után ifj. Nagy Imrét hallgatták ki. Azonos vallomást tett édes anyjával. Alibit ő sem igazolt.

Utána Nagy Margitot hallgatták ki. Szintén nem tudta igazolni Sóvágó alibijét.

Bakk Gáborné volt tegnap délután az utolsó tanu. Ezt is Sóvágó kívánta kihallgatni alibijének igazolására.

Ebben a tanuban is épp úgy csalódott, mint a többi általa kívánt tanuk kihallgatásában.

Bakkné sem tudta igazolni Sóvágó alibijét.

A tárgyalás valószínűleg csütörtökön véget ér.

Három öngyilkosság.

Revolver és szublimát.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 3.

A rendőri krónika három öngyilkosságot jegyzett ma ismét fel. Egy 19 éves tanonc, egy fiatal leány s egy középkorú élő férfi dobta el magát az életet. Az öngyilkosságok részleteiről az alábbi tudósítás számol be.

Öngyilkosság az utcán.

Nagy János 19 éves tanonc Kiss László Péterfia utcai lakosnál volt alkal-

mazva. A mult héten minden szó nélkül eltávozott főnökétől s baha ment szüleihez. Gazdája emiatt feljelentette s a rendőrség megindította ellene a vizsgálatot. Tegnapra volt beidézve a bűnügyi osztályhoz ahová az édes anyja társaságában ment. A Szent-Ann utcán, közel a rendőrség épületéhez, előrántott; egy revolvért s mielőtt szándékában megakadályozhatták volna, belelőtt mellébe.

Az erősen vérző fiut bevitték a legközelebbi kapu alá s ott a mentőket hívták segítségére. A mentők bekötözték sebét és kiszállították a közkórházba, ahol nyomban ápolás alá vették.

Felgyógyulásához nincs sok remény, mert valószínű, hogy ruhafoszványok kerültek testébe s így a vérmérgezést nem kerüli el.

Szublimátot ivott.

Takács Borbála a Pallagon egyik tanár szolgálatában állott. Tegnapra virradó reggel félig eszméletlen állapotban találták a konyhában s kinoson nyöszörgött. Mellette egy pohár állott, amelyben levő vöröses folyadék árulta el, hogy a szerencsétlen leány szublimáttal megmérgezte magát.

Levelet nem hagyott hátra, ő maga pedig később teljesen elvesztette eszméletét s így halálba vágyásának okát nem lehetett megállapítani. A gazdasági akadémia kocsiján beszállították a közkórházba, ahol azonnal ellenmérget alkalmaztak, hogy a gondos orvosi kezelésnek meg lesz-e a haszna, azt előre nem lehet tudni, mert a szublimát nagyon veszedelmes mérég s aki azt megkóstolja, ritkán menekül meg a haláltól. A csendőrség vizsgálata fogja kideríteni, hogy miképpen jutott Takács Borbála a szublimáthoz.

Megunta az életét.

A harmadik öngyilkosság Hajdubagason történt. Basa János 47 éves földmivelő ölte meg magát. Sok keserűség, csapás érte s ezért megunta életét. Sokat panaszkodott ismerőseinek, hogy megválik az élet nehéz szenvedéseitől, de nem hittek neki. Tegnap aztán beváltotta sötét szándékát. Felakasztotta magát. Amikor már észrevették öngyilkosságát, halott volt. Az öngyilkosságról táviratilag tett jelentést az ottani csendőrség a debreczeni vizsgálóbírósnak. Ma kísérték ki utolsó utján.

Csendőrszurony P.-Ladányban.

Leszurt asszony.

Akadékoskodott a csendőrrel.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 3.

A debreczeni vizsgálóbírósnak szenzációs ügyben rendelte el tegnap a vizsgálatot. Egy rövid távirat tett jelentést arról, hogy Püspökladányban Kuzshtzeghy nevű csendőr Lugosi Ferencnének leszurta, s az rögtön meghalt. A távirat a leszurás okául csak annyit említ, hogy az asszony a csendőrrel ellenkedett s emiatt használta a fegyverét. Hoffmann József vizsgálóbíró szigorú vizsgálatot rendelt el ez ügyben.

Az esetről táviratilag értesítették a debreczeni VIII-ik kerületi parancsnokságot. Nagy Gábor ezredes rendelkezésére egy hadbíró százados uta-

zott ki Püspökladányba, annak megállapítására, hogy Kuzshtzeghy csendőr jogosan használta-e fegyverét.

A késő esti órákban értesülünk, hogy az eset oka a munkások és egy püspökladányi ispán között kitört díferencia volt. A munkások több munkabért követeltek, mint amennyit kaptak. Emiatt vált szükségessé csendőri magatartás.

SZÍNHÁZ.

— **Kapuzárás a nyiregyházi szinkörben.** A nyiregyházi közönségtől tegnap hétfőn bucsuzott el Zilahyné Szávay Gyula daljátékában — Szép Ilonkában. A közönség lelkes és tüntető tetszéssel honorálta a kitűnő primadonnát. Szerdán Zilahy Gyula bucsuzik Az Ördög című vigjátékban, csütörtökön utolszor játszik az operett ensembled a Madarászban. A társulat drámai része még hat napig marad együtt, s játszani fog Békés Gyula titkár művezetésével.

UJDONSAGOK.

Szerkesztőségi teletón sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2. ó Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

A protestáns irodalmi társaság közgyűlése.

A böszörményi ünnepségek vége.

A Bocskay-szobor leleplezéssel kapcsolatos ünnepségeket ma a Magyar protestáns irodalmi társaság közgyűlése fejezte be. A gyűlés Böszörményben a Kossuth-téren folyt le óriási előkelő közönség jelenlétében.

A díszközgyűlést Zsilinszky Mihály v. b. t. t. társulati elnök nyitotta meg. A megnyitó után Balogh Ferenc debreczeni theologiai tanár egyházi szempontból méltatta Bocskay Istvánt és szabadságharcát, előadásával óriási tetszést keltett.

Dr. Kőrösy Kálmán a jeles debreczeni író ügyvéd mély tudásra valló előadást tartott Bocskay szabadságharcának méltatásáról, alkotmányjogi szempontból.

Kozma Andor, a Kisfaludy társaság tagja szavalta el ezután saját szerzeményű alkalmi ódáját frenetikus tetszés mellett. A fényesen sikerült díszgyűlést gróf Dégenfeld József rekesztette be.

Délben 12 órakor bankett volt, a melyen számos lelkes pohárköszöntő hangzott el. Az ebéd nagy dícséretére szolgált Hauer Bertalannak, az Angol királynő szálló tulajdonosának, a ki különös figyelemmel és gondnal szolgáltatta ki az illusziris társaságot.

— **Személyi hírek.** Benedek János, Papp Elek, Justh János országgyűlési képviselők ma visszautaztak Budapestre.

— **Darány Ignác** földmiveltésügyi miniszter, Meskó László, Mezőssy Béla államtitkárok vasárnap délután négy órakor érkeztek meg külön vonattal Debreczenbe, A miniszter kocsiját hozzácsatolták a budapesti gyorsvonathoz, a mely a pontos időben indult el, magával vivén a budapesti vendégek nagy részét.

Maradék fél árban

Selymek, Batliszok, kész blouzek, övök, csipke függönyök, színes napernyők, fenti cikkek fél árban lesznek árusítva.

Angol Zephfirek, francia Delinek, angol vásznak, ugy minden mosóárunkban nagy választék.

Klein és Gelbmann cégénél

Debreczen.

Piac 24.

István sz... az előzők... mény váro... arccal kel... van az ősi... valaha Br... nyadi Ján... volt.) Dél... letház, me... vannak. C... uj diszes... ref. leányi... szes épüle... jövő évben... iskola dis... diszes ha... készített... áll. A tal... vasható: ... oldalon: ... szobor két... Bocskayt... ján álló h... szellemben... a hajduság... kat biztosí... levelet átn... balját a ka... pező hajdu... val meghaj... tollal ékít... alakon far... s ez alatt... selettel s f... mint a mell... fejedelmi p... A főalak h... alak két m... bronzból... gyepdomb... pángbokon... kerítés fős... az őszszel... egésében

— **T**
Dr. Thaly... letének or... nap délb... nattal Buc... selő bucsu... uti pályau... főispán, K... Vecsey I... főkapitány... bucsut ve... ígerte, hog... togatja ke...
— **A**
óriási felhő... czen felett... zuhogott az... volna az ég... utcákon va... lönössn a C... óriási a viz... utcán, a h... áradat, ugy... számos hel... vattyzni. E... kárt tett.

— **F**
kere. Na
Amerikában... ref. lelkész... ségben az... ban működ... ref. theolog... magyar eg... vezték ki. E... lát is foty... bejár a th...

— **A Bocskay-szobor.** Bocskay István szobra, melynek leleplezéséről már az előzőkben beszámoltunk, Hajduböszörmény város főterén, a Bocskay téren áll arccal kelet felé. Háta mögött nyugatra van az ősrégi kálvinista-templom, (mely valaha Brankovics urasága idejében, Hunyadi János korában a szerbek temploma volt.) Délre a szobortól van a régi kerületház, melyben ma üzletek és hivatalok vannak. Csaknem szemben keletre van az új díszes városháza, az északi oldalon a ref. leányiskola és a ref. főgimnázium díszes épülete. A szobortól északra fog a jövő évben épülni az új ref. központi fiúiskola díszes épülete. A Bocskay-szobor díszes haraszi kőből (karszti márvány) készített négy méter magas talapzaton áll. A talapzat keleti felén ez a felírás olvasható: Bocskay 1606—1906. A tulsó oldalon: Hajdúvármegye közönsége. A szobor két alakból áll, a főalakból, mely Bocskayt ábrázolja és egy, a talapzat alján álló hajduvitéből. A szobor abban a szellemben van felfogva, midőn Bocskay a hajdúságot itt letelepíti és kiváltságokat biztosított neki. Jehbjában az adománylevelet átnyújtja a lent álló hajduvitéznek, balját a kardján tartja. A hajdúságot felkészítő hajduvitéz Bocskay lobogóját jobbjával meghajtja Bocskay előtt, baljában három tollal ékített süvegét tartja. A mellékalakon farkasbőrkapecsény van jelképezve s ez alatt hajadonfővel van, akkori hajviselettel s feléz Bocskayra. Ugy Bocskay, mint a mellékalak viselete korhű. Bocskay fejfedelmi palást van, fején tollas kalpag. A főalak három méter magas, a mellékalak két méter 60 centiméter s mindkettő bronzból készült. A szobor talapzatát gyepdomb veszi körül négyfelől puszpángbokorral — azonkívül díszes vaskerítés fűszlopokkal. A szobor körüli tért az őszszel parkirozzák. A szobor teljes egészében művészi kivitelű.

— **Thaly Kálmán elutazott** Dr. Thaly Kálmán, Debreczen I. kerületének országgyűlési képviselője tegnap délben utazott el a személyvonattal Budapestre. A jubiléus képviselő bucsuztatására megjelentek a vasúti pályaudvaron *Weszprémy* Zoltán főispán, *Kovács* József polgármester, *Vecsey* Imre főjegyző, *Végh* Gyula főkapitány, *Thaly* Kálmán szívelyes bucsut vetl a megjelent uraktól, s megígérte, hogy legközelebb ismét meglátogatja kerületét.

— **A nagy vihar.** Tegnap délután óriási felhőszakadás vonult végig Debreczen felett. Délután úgy két óra tájban zuhogott az eső, mintha káddal öntötték volna az égből, s alig egy félóra alatt az utcákon valóságos árvíz hömpölygött. Különösen a Csapó, Batthiány utcákon volt óriási a víz. A város mélyebb fekvésű utcáin, a házakba pincékbe tört be az áradat, úgy hogy a tűzoltóknak kellett számos helyütt a piszkos áradatot kiszivattyuzni. A vihar a mezőségeken nagy kárt tett.

— **Egy debreczeni ifju sikere.** *Nánásy* Lajos földink, a ki Amerikában, eddig Chikágóban volt ref. lelkész most pedig hasonló minőségben az Ohio állami belüli *Joungstown*-ban működik a közel fekvő alleghany-i ref. theológián, a gyakorlati theológiai és magyar egyháztörténelem tanárául nevezték ki. Ez állás mellett papi hivatalát is folytatja s tanítani hetenként bejár a theológiára. Eddig 5 hallgatója

jelentkezett, de tekintettel az amerikai ref. lelkészekre néző sok egyházi munkára, még vár néhány ifju theológust a hazából, főként a most érettségizendők közül. A derék papot, főiskolánk egykori kiváló növendékét kitüntetésé alkalmból szívesen üdvözljük.

— **A közgyűlés előkészítése.** A júniusi városi közgyűlés, mint már jelentettük, e hó első felében lesz. A városházán a közgyűlés elé kerülő ügyeket már most készítik elő. Az egyes szakbizottságok e héten tartanak ülést. Mint értesülünk, a közgyűlés elé számos közügy kerül, a melyeknek még a nyári szünet előtt kell elintézését nyerni.

— **Közigazgatási bizottsági ülés** Debreczen város közigazgatási bizottsága e hó 5-én tartja rendes havi ülését, a melyen a szakelőadók terjesztik elő szokásos havi jelentéseiket.

— **Debreczeni athléták Nyiregyházán.** A vasárnapi országos versenyen, melyet a nyiregyházi torna és vívőegyesület rendezett, s amelyen sok budapesti és vidéki versenyző jelent meg, a debreczeni tornaegyesület a következő eredménnyel vett részt. Legklasszikusabb s legszebb volt a magasugrás ötös csapatversenye, melyben az egylet első helyet nyert 160.5 cm. átlaggal, legjobb egyéni ugrás volt *Zöld József* 170 cm. Az ugró csapat az egyletnek tiszteletdíjat nyert, tagjai ezüstérmét. A súlylökés versenyében első lett *Mudin Imre* 11.85 méteres dobással, szintén tiszteletdíjat nyert. A 100 yardos futásban *Pogány Jenő II.* a 220 yardos futásban *Sz. Futó Sándor II.* a negyed angol mérföldes futásban *Horváth Aladár III.* a staféta futásban az egyesület csapatja III. helyre jutott. A távolugrásban II. III. és IV. helyre jutott az egyesületből *Fényes Jenő* (568 cm.) *Pogány Jenő* (561 cm.) és *Gremperger István* (552.) a díszkoszvetésben *Mudin Imre II.* 33.20 lett, épügy a gerelyvetésben, mindkét számban bátyja *Mudin István* a M. Atl. Club tagja volt első. Végül a rudugrásban *Szmetanovics György II.* helyre jutott. A versenyzőkön kívül számos néző is átment Nyiregyházára. Délelőtt és dél után a fél 5-kor kezdődő esőig szépen folytak a mérkőzések, az utolsó két szám azonban kinlódás volt. Közönség ott is kevés volt.

— **A polgári kör júniálisa** folyó hó 15-én lesz a nagyerdői vígadóban *Magyary* testvérek zenekarának közreműködésével. — A kik tévedésből meghívót nem kaptak volna, szíveskedjenek ez iránt a kör helyiségében (Piac-utca 7.) az elnökséghez fordulni.

— **A munkások gyűlése.** Vasárnap délelőtt a városháza udvarán a munkások gyűlést tartottak. Az ausztriai választások és a magyar parlamenti viszonyokkal foglalkoztak a gyűlés szónokai. Mondanunk sem kell, letárgyalták a kormányt, a koalíciót az összes képviselővel együtt. A népgyűlés egyébként gyér érdeklődés mellett folyt le. A városház udvara még félig sem telt meg, a rendezőség részéről *Orosz László* fogalmazó és *Bardócz András* rendőrbiztos vettek részt.

— **A főkapitány figyelmébe.** *Végh Gyula* főkapitány figyelmébe ajánljuk a Debreczen orfeum programjának két sikamlós pontját. Egy ur és egy hölgy éneklé ezt. Ez a két pont határozottan vét a jóízlés ellen, s hölgyek pirulás nélkül nem igen hallgathatják — de még a viharedzett baka káplárok is meg-megdöbbennek hallatára. Ezt a két számot jó volna hatóságilag betiltani.

— **Meghalt az utcán.** *Szöllösi Mihály*, kőműves tegnap a Vendég-utca 78 számúház előtt hirtelen rosszul lett s össze-rogyott. Az utcán járók segítségére siettek, de mielőtt bevitték a közeli házba meghalt. A szerencsétlen ember hulláját beszállították a közokórházba. Az orvosok a halál okán szívszélhűdést állapítottak meg.

— **Roszul lett a gyárban.** *Boros Ferencné* munkásnő tegnap a dohánygyárban rosszul lett. Eszméletét veszítette. A mentők beszállították a közokórházba. Epileptikus baja vett rajta erőt s ez okozta hirtelen rosszul létét. Most a kórházban ápolják.

— **Megölte a pálinka.** *Kovács Samu* tegnap jól bepálinkázott, hazatértében a Dégenfeld téren rosszul lett s ott nyomban meg is halt. A rendőrség a hulláját kiszállította a közokórházba. Halálának oka agyszélhűdés. Felfogják boncolni.

— **Tegnap délelőtt** *Eötvös-utca* 41. számtól *Miklós-utca* végéig elveszett egy temetkezési lótol. A beosületes megtaláló illő jutalomban részesül a Kistemplombázár épületben.

— **Komáromy M.** cégnek a mai napon megérkezett a magyar kir. szab. ügyvivősegtől az új találmányu hangfokozó cimbalom rajza és bejelentése, a mely az eddigi cimbalomokat teljesen felülmulja nagyon szép lesz már, ha az igazi magyar hangszer olyan tökéletessé válik, hogy általában fogják használni.

— **Olcsó és szép legyezők** *Mentzénél Kossuth-u. 4. sz.*

— **Az iskolai vizsgák** közeledtével felhívjuk a t. közönség figyelmét, hogy vizsgai jutalom és ajándék könyvek díszkötésben, ujonnan rendkívüli árleszállítással kaphatók *Harmathy* könyvkereskedésében *fűvészkert-utca* 14. Egészségi szivarkahüvely különlegességek főraktára. Lámpionok olcsó beszerzési forrása.

— **Kutya szájkosarak, nyak-szijjak, korbácsok, vezető szijjak és ostor nyelek** *Mentze* áruházában *Kossuth-utca* 4.

— **Könyvkötészeti** és bőrdíszmunkákra legajánlhatóbb cég *Antalfy F.* *Piac-utca* 31. a városházzal szemben.

— **Alkalmi eladást** rendez a Nyakkendő király férfi kalapok nyakkendők, ingek és utazó bőröndökben, cég vezető *Rózsa Lajos*.

— **Nagy nyári-kert étterem** és söresarnok megnyitl a *Márkus „Dréher“* söresarnoka, városunk egyedüli árnyas kertje, hol egész nap fák árnyékában sörözik a közönség. — *Naponta* *Back* sör és *Korona* a la *Pilseni* csapolás, zóna reggeli különlegességei, jeges italok kitünő borok dus étlap délben és este. *Naponta* zene estély.

— **A Hajdumegyei népbank** *Piac-utca* 26. sz. nagytözsde épületében minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

— **Vízvezeték, fürdők, szivattyúk** és csatornázások berendezését szakszerüen jótállással készít és javít a legjutányosabb árak mellett *Wilheim* és *Weinberger* szerelők, Debreczen *Hatvan-u. 4.*

TAVIRATOK.

A képviselőházból.

Budapest, június 3. Szünet után a cselédtörvény tárgyalását folytatták. Som-sich gróf Mezőssy államtitkár, Éber Antal, Hamberg gróf. Nagy György, Thaly Ferencz, Csizmazia Endre, Pető Sándor, Forster Ottó képviselők szólottak a tárgyhöz. Apró módosításokat ajánlottak. — A szónokok egyenként a törvényjavaslatot részleteiben is elfogadták. Ugy hírlik, hogy a javaslat egy-két nap alatt törvényre emelkedik s azután a vasutasok fizetés-rendezése és szolgálati pragmatikája kerül napirendre. Június 8-án és 9-én a király uralkodási évfordulóján és az ezzel kapcsolatos ünnepek miatt a Ház nem tart ülést. Hétfőn ismét a vasutasok javaslata kerül tárgyalás alá s azt addig folytatják, míg végleg le nem tárgyalták.

Vita a ház folyosóján.

Budapest, jun. 3. Nagy Emil országgyűlési képviselő és Justh Gyula elnök között a képviselőház folyosóján ma élénk vita folyt, Nagy Emil a cselédtörvény tárgyalása alkalmából szintén hozzászólt a javaslathoz s erre Justh elnök a folyosón megjegyezte, hogy az nem volt Függelenségi beszéd.

Nagy Emil erre izgatottan válaszolt s a képviselők mindannyian Justh mellé sorakoztak. A jelenetet végre is diplomatikusan agyonnyomták.

A kormány Bécsben.

Budapest, június 3. Erzsébet királynő szobrának leleplezésén a kormány tagjai közül négyen vesznek részt. Wekerle miniszterelnök, Jekelfalussy honvédelmi miniszter, Zichy gróf és Günther igazságügy miniszter. Mindannyian ma utaztak Bécsbe.

A horvátok és a vasutasok ügye.

Budapest, június 3. A horvát képviselők közül ma hárman Budapestre érkeztek. Politikai körökben az a hír járja, hogy a horvát képviselők csak a vasuti javaslat tárgyalása alkalmával mennek a képviselőházba. Általában az a hír van forgalomban, hogy a horvát képviselők nem akarnak a függetlenségi párttal szembeszállni és a békés megoldást ők maguk is óhajtják. A szövetkezett ellenzék pártján ma tárgyalták a vasutasok törvényét s azt általánosságban elfogadták. Josipovich indítványára azt is határozottá emelték, hogy a Horvátországba kinevezendő vasuti tisztviselőknek a horvát nyelvet tudniok kell. Hozzászóltak még Vázsonyi Vilmos és Sümegi képviselők. Főleg a nyugdíjasok kérésének teljesítését sürgették. A javaslat ellen beszélt Vojnovics képviselő.

A császár aggodalmas.

Budapest, június 3. Berlinből jelentik, hogy a koalíció magatartása miatt a császár aggodalmaskodik. A választó jog kérdése, mely a trónbeszédben előbb volt említve, mint az alkotmány biztosítékai képezik az aggodalmaskodás okát. Hozzájárul ehhez

a kormánynak a vámközösség ügyében vallott álláspontja is és Golugowszky miniszter menesztése.

Szerencsétlenség Rómában.

Budapest, június 3. A királyi ünnepek alkalmából ma egy katonai léghajó is szállott föl. Ezen Univelló kapitány ült, a léghajóba beleütött a villám s így a földre zuhant. A zuhanás következtében a kapitány súlyosan megsebesült, a kórházban meglátogatta Viktor Emánuel király is. — A kapitány a látogatás után néhány perc múlva meghalt. A kapitány sorsa iránt Rómában általános a részvét.

MULATSÁGOK.

Tanítók juniálisa. A debreczeni református tanítók derék gárdája június 8-án juniálist rendez a nagyerdei Vigadóban. A juniálist hangverseny előzi meg, a melynek műsora a következő; 1. Népdaftok. Vegyeskarra irta Alföldi Béla. Előadja a ref. tanítók vegyeskara, Csurga István vezetése mellett. 2. Heten vagyunk. Szavalja Nagy Szeréna urleány. 3. Drda T. serenade. Simonetti A Madrigalle. Hegedűn előadja Piribauer Ferencz, zongorán kíséri Konrád Irén urleány. 4. Heidelberg A. — Falk R. „Mükedvelők Dunapentelén”. Énekes bohóság. Előadja Varga Béla, Zongorán kíséri Saja Antal. 5. Dalok. Éneklő Nagy András énekvezár, zongorán kíséri Papp Gusztávné uró. 6. Farkas Lajos — Farkas Imre, Vén cigány. Melodráma. Szavalja Böszörményi Imre, zongorán kíséri Saja Antal.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Eötvös Bálintot letartóztatták. Budapestről jelenti tudósítónk: Ismeretes, hogy dr. Eötvös Bálint volt orsz. képviselőt a bíróságok sikkasztásért három évi börtönnel sújtották. Az elítéltetése Kaczián Károlynának a panaszára történt, aki a vád szerint mint ügyvédjére rábízta 90.000 koronát kitevő vagyonát s a pénzt többé nem tudta visszakapni. Az ítélet már hónapok előtt jogerőre emelkedett, de Eötvös királyi kegyelemért felfüggesztett s erre való tekintettel, továbbá azért is, mert perújítással kívánt élni, büntetése megkezdésére több ízben halasztást kapott. Minthogy pedig ezek a kísérletek sikertelenek maradtak s az utolsó halasztás tegnap lejárt, az igazságügyminiszter nem volt hajlandó Eötvösnek több halasztást adni. A tegnapi napon megidéztek Eötvöst az ügyészségre s rögtön ott is tartották. Egyelőre az alkotmány-utcai fogházban helyezték el.

REGENY-CSARNOK.

Az utazó csoda.

94. Fantasztikus regény.

Nem voltak messze a parttól, de a gyorsan szálló léggömb áthaladt fölötté és teljes sebességgel a nyílt tenger felé repült.

— Elvesztünk! — oda vagyunk!
— kiáltott Joel haját tépve.
— Keressünk ellenkező széláramot
— indítványozta Pileséche.
— Ugyan te hülye! Széláramot,

Szörj ki gyorsan homokot, te számár. — egyebet sem tehetünk! . . .

Mindhárman idegesen dobálták a hamokzsákokat a tengerbe, föl sem bontva azokat, a léggömb pedig olyankor megmegrándult, ha megszabadult újabb terheléstől.

Mikor elfogyott a homok, az összes szerszámokat kidobták, akár könnyű, akár nehéz volt, mindent kihajítottak, még a kosár oldalán függő horgonyt is.

A léggömb csakugyan mindig lassabban szállt lefelé, a tenger fölött két-háromszáz méternyire meg is állt, de nem akart többé fölemelkedni — pedig már nem volt semmi kidobni valójuk.

Még mindig nyugat felé tartott, arra pedig víz volt csak — semmi egyéb, csak víz.

Csakis nagyon, nagyon messze járt ott, ott egy kicsi vitorlás hajó, de a hajósok nem igen látszottak éstrevenni a küzködő léggömböt.

Joel, az első kitérés után, ismét hidegvérű lett, ő sok veszedelmes helyzetben viselt már kalandot életében, most tehát csak arra törekedett, hogy a léghajót csak addig tarthassa a víz felett, míg valami hajó segítségükre jön.

Az idő azonban mult és a léggömb ismét lefelé kezdett szállni. A kötélsziga, a vízre érve, kissé megkönnyítette a gömb terhét, de azért folyton közelebb jutottak a tengerhez.

Az utasokat elfogta a csüggedés, már nem harsoghattak a végzet ellen, a szörnyű véghez jutottak. A láthatáron nem mutatkozott hajó, ők sötéten lesujtva a kötélbe kapaszkodtak.

Hirtelen egy lökést éreztek.

A kosár a vízbe merült és egy pillanatig alá is bukott, de ezáltal a gömb megkönnyebbedett és hirtelen ismét vagy 50 méternyire felszökött.

Folytatása következik.

László Zsigmond
állatorvosi-rendelő
irodája
nagy és kis állatok részére
Csapó-utca 30.

Dus választék kizárólag francia mollfűzőkben
3 koronától a legfinomabb kivittelig.

A legújabb divatu

nap- és esőernyők

a legjobb kivitelben olcsó
árak mellett csakis

az Első Debreczeni Ernyőgyárban

Merkler Soma, Piacz-utca 43.
szám.

Javítások és áthuzások olcsón
és pontosan eszközöltetnek.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásáná tessék válaszbélyeget csatolni.

„Fekete Babus”-nak levelei vannak a kiadóban.

Piacz-utca 10. szám alatt Garzon szoba — hujahó! Butorozva vagy a nélkül Minden órán kiadó. Nem kell konyhán mászkálni, Külön lehet bejárni

Használt jókarban levő jégsekreány eladó Piacz 75. Bodega.

Fiatl kereskedő segédek kezdő fizetéssel felvétetnek Löwy F. czégnél.

Egy házmesterné vagy egy bejáróné keresetnek. Czím a kiadóban.

Eladó egy nagy kávé pergelő és egy nagy czukor daráló Kontsek Gézánál.

„Villamos” jó karban tartási bérlet villamos házi csengők. Házi és magán központi Telefonok, új berendezések és javítások szakszerű és olcsó Villamos felszerelések anyagok raktára. Magán telefonok kölcsön bérlet évi 20 kor.

felszereléssel együtt készít Földvári L. Debreczeni első Elektrotechnikai vállalat Debreczen Kossuth-utca 1 szám az udvarban. Telefon szám 168.

Eladó ház rajta korcsmai kimérés, az üzlet azonnal elfoglalható. Czím a kiadóhivatalba.

Keresek cserébe egy házat földért Debreczenbe. Érdeklődők forduljanak Fohn József zsáküzletébe Debreczen Petőfiter 6. szám.

Fiatl kiszolgáló leány a Margit fürdő női osztályában havi fizetésre felvétetik.

Uj termény zsákok igen jutányos árban beszerezhetők Ullmann Salamon fűszer és gyarmatáru nagykereskedőnél Debreczen, Piacz-u. 81.

Vasaló lányok fölvetetnek Kocz József gőzerőre berendezett kelme festőnél Vár-u. 3.

Lakatos segéd ki önállóan tud tűzhelyeket készíteni, állandó munkára kerestetik **Bárany Henrik** műlakatos Piacz-u. 66.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-u. 4. sz.

Előnyösen Samert üzletünket a bérházból ismét vissza helyeztük a Simonffy-utca 6. sz. alá. Dusan felszereltük n. m. férfi és női felöltők, férfi és női divat szövetek, szőnyeg, ágy és asztal terítők, csipke és szövet függönyök, minden cikkek es-kély heti és havi törlesztésre tesszereshetők Adler Sándor és Társánál.

Telefon 339. Telefon 339.

Villamos világítás, házi és magán telefonok, villany csengők berendezése és karban tarása évi bérlet mellett) orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzín és elektro motorok szerelése és javítása legjutányosabbban a legnagyobb szakértelemmel csak **Földes és Vajner** elektrotechnikai vállalatánál Debreczen, Piacz-utca 47 szám eszközölhetők Saját nickelőző és galvanizáló telep.

Ugyanott tanuló felvétetik.

Harisnya vásár. Női-, férfi és gyermek harisnyák óriási választékban meglepő olcsó árakon kapható Márton Gyula üzletében, Bika szálloda mellett, fejelések és uj harisnyák köttetnek, jutányos árban készítettnek.

Közigazgatási tanfolyamra szándékozó végzett gymnasista segédjegyzőül ajánlkozik egy évi gyakorlatra. Bővebben a kiadóhivatalnál.

Eladó Dzirzon kaptárok. Harmincz darab kettős Dzirzon kaptár, kitűnő szerkezetű, jutányosan eladó. Tudakozódní lehet a ref. kollegiumban a kapusnál.

Használt, de jó karban levő kopirprés olcsón eladó. Czím a kiadóhivatalban.

Dzirzon kaptárok olcsón eladók Kontsek Gézánál.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Hunyadi-utca 11. sz. alatt cipész üzletet** nyitottam, ahol elvállalok minden eszakmába vágó munkákat a mit a legtökéletesebben és a legizlésebb kivitelben, valamint a legjutányosabb árban gyorsan és pontosan eszközlök.

Szives pártfogást kérve, maradtam tisztelettel

Tardi József

uri- és női cipész Hunyadi-u. 11.

Ugyanitt tanuló felvétetik.

Felhívás

a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom vízmentes asztagtakaró- és cseplőgépre való ponyváimat, szegedi kender zsákokat, gypju zsákokat, pokróczokat, zsákkötöző és dohányzsinegeket olcsó árban.

Kivánatra mintákat küldök.

WIENER ADOLF

gyári raktára ponyva- és zsákkötésön intézete

DEBRECZEN, Kossuth-utca 27. sz.

500 izzófény. 10 ivlámpa.

Felhívjuk Debreczen város nagyérdemű közönségének becses figyelmét hogy

a Narten-féle
BIOSCOPI

The Royal Bio jön.

A legnagyobb és legjobb mozgófénykép vállalat.

Saját 20 lóerejű gőz- és villanytelep.

1000 kényelmes ülőhely.

800 élőkép. 800 élőkép.

Naponta szenzációs előadásokat tart.

Minden másodnap műsorváltozás.

El ne mulassza senki

tartós, tükörfényű, ruganyos

szobapadló lakkot,

parket vlksz, email glazur minden színben. Por- és olajban törött kész festéket, mely legolcsóbban csakis

Fazekas Kálmán

festék és vegyészeti cikkek nagyraktárában legolcsóbban beszerezhető.

Hatvan-u. 5. sz.

Nem tűrhetem

üzletemben a maradék árukat, mostan pedig az erős üzletmenet végett rendkívül sok női- és férfi ruhaszövetekből, delénekből, batisztokból, Grenadinekből, bustalinokból, kartonokból, bársonyokból, Zefirekből, szerbvásznakból, fehér pickékből, ruha-vásznakból és mindenféle rófös árúkból, csipke- és szallagokból

→ olyan sok maradt meg ←

hogy azokat igazán neveltséges potom árért árusítom el.

Fiatl segédek felvétetnek.

Tanulók felvétetnek.

Löwy F. Piacz-u. 24

A kirakat sötét kékre van festve.